

Прве две епизоде дуго очекиваног спектакла *Господар прстенова: Прстенови моћи* у продукцији „Амазона“ остављају утисак збуњености, али пре него што се позабавимо тиме, потребно је вратити се на други највећи рат који се тренутно води на Западу: рат између великих стриминг платформи за нови епски спектакл који ће прикуцати гледаоце за мале екране или их натерати у биоскопске сале.

Милијусов „Конан“, Лукасови „Звездани ратови“, Џексонови „Господари прстенова“ и Мартинова (намерно кажемо његова, а не Бениофа и Вајса, јер су доживели дебакл пошто су остали без изворног материјала и пошто је Мартин престао да им пише епизоде) „Игра престола“, поједини „Марвелови“ и „Ди-сијеви“ филмови, као и велики епски спектакли на теме из античке и средњовековне прошлости, показали су да западна публика није баш испрана пртена врећа у коју се може стрпати свако ђубре, и да западни човек и даље зна и воли да ужива у „причи и причању“.

Међутим, конзумеристичко друштво није, изгледа, разумело разлоге због којих су ови спектакли били блокбастери. Они то нису били због уложеног новца. У неке је улагано више, у неке мање. „Игра престола“ је у својој првој сезони била јефтинија од права која је РТС купио за пренос фудбалских утакмица пре неку годину

Међутим, конзумеристичко друштво није, изгледа, разумело разлоге због којих су ови спектакли били блокбастери. Они то нису били због уложеног новца. У неке је улагано више, у неке мање. „Игра престола“ је у својој првој сезони била јефтинија од права која је РТС купио за пренос фудбалских утакмица пре неку годину (што не би било скандалозно, да „Немањићи“ нису били онолики промашај).

Наиме, ниједан од горе наведених филмских аутора није пао с Марса. Милијус је ничеански барбарогеније са невероватним осећајем за драму „цивилизације и варвара“, што је и доказао радом на ХБО-овом „Риму“ неколико деценија пошто је снимио свог култног „Конана“. Лукас је свој еп креирао као по некој листи коју је „покупио“ од Џозефа Кембела, који је сам кондензовани Мирча Елијаде. Џексон је, мада не посебно талентован редитељ, „умочио врх малог прста“ у Толкина, једног од највећих писаца и вероватно најбољег приповедача двадесетог века, и осликао највећи епски спектакл овог века – култну трилогију „Господар прстенова“. Ти филмови са овог становишта изгледају толико политички некоректно, да Теоден у изведби маестралног Бернарда Хила може у најмању руку бити описан као фашиста у колумни неког аутора Њујорк Тајмса. А можда и као „путинофил“, што је, тренутно, далеко гора оптужба на Западу.

Џорџ Р.Р. Мартин, као сјајни занатлија који је покупио све „цаке“ из Холивуда, са невероватним осећајем за историјску драму, политичку интригу и пошати цивилизације у којој живи, са својом „Песмом леда и ватре“ вероватно из нехата ствара најбољи политички трилер нашег времена, зачињен змајевима, зомбијима и Хадријановим зидом. Ипак, ни он није био поштеђен жаоке воука, па је само један од бисера био када су га на неком универзитету из „Лиге бршљена“ ислеђивали због тога што су робови у Мирину „браонкасти“. Кад им је одговорио да робовласништво Залива није осмишљено по узору на „светле“ традиције САД-а, него Атине и Рима, гледали су га – бело. На крају се извукао рекавши да је једноставно кастинг за статисте рађен у Мароку, где је серија и снимана.

"Прстенови моћи" или како је "Амазон" пропрао политички некоректног Толкина

Пише: Тиосав Пурић

понедељак, 05 септембар 2022 13:12

Према мишљењу просечно освешћене колумнисткиње ХУ часописа који се чита на обалама САД-а, ове две чињенице су довољне да Професор буде истовремено оптужен и за фашизам и за путинофилију

Ако је тако прошао Мартин коме Холивуд стоји у личној карти, замислимо на тренутак како би данас прошло – верно приказано на филму или у серији – дело оксфордског професора који је преводио „Беовулфа“ и исказивао своје симпатије према словенским језицима (међу којима нису украјински, хрватски, босански или црногорски). Према мишљењу просечно освешћене колумнисткиње ХУ часописа који се чита на обалама САД-а, ове две чињенице су довољне да Професор буде истовремено оптужен и за фашизам и за путинофилију. Што желимо да избегнемо из пијетета према мртвом Професору и из обзира према буџету великих стриминг платформи (*sic* !).

Начелно сам сагласан са ауторима [овог чланка објављеног на порталу „Форбса“](#) да је немогуће направити нову „Игру престола“. Додуше, стоји чињеница да „Кућа змаја“ наспрам „Прстенова моћи“ изгледа као да је цртана воштаним бојицама. Али кад Галадријела замера Елронду „уроњеност у политику“, делује као да се предшколци играју игре престола. Ако кренемо једном тим путем „тумачења“ Толконовог дела, онда можемо заузети Денеторово становиште, те оптужити Гандалфа за сплеткарење у сразмерама достојним ЦИА.

А суштински проблем све време остаје у томе што *цивилизација која остракизује Хомера не може разумети Толкина* . Она насилно покушава да га преобуче у „Игру престола“, која је и сама критика те цивилизације.

Суштинска трагичност и епске размере Толкиновог дела су својим песимизмом спрам историјског кретања у оквиру његовог дела и ведрошћу са којом се тој трагици приступа пресложени за манихејско поимање света у америчкој реалности културног рата, који је онолико стваран, колико „обични“ људи у њему учествују пасивно, јер им је право на контраудар ускраћено

Споменути Питер Џексон није ништа додавао „Господару“. Иако је одузимао. Може му се много тога замерити, али му се не може порећи да је покушао да разуме Толкина и његову епiku. Суштинска трагичност и епске размере Толкиновог дела су својим песимизмом спрам историјског кретања у оквиру његовог дела и ведрошћу са којом се тој трагици приступа пресложени за манихејско поимање света у америчкој реалности културног рата, који је онолико стваран, колико „обични“ људи у њему учествују пасивно, јер им је право на контраудар ускраћено. Немогуће је разумети на који начин Хобити, који живе мимо света у својим комфорним рупама, контрапунктирају Вилвњацима, који су својом бесмртношћу везану са судбину света. Немогуће је разумети разлику између Аулеа који се побуњује из љубави (и ствара Патуљке), што је прометејски рефлекс, од луциферијанског Моргота који се побуњује из чисте злобе, јер су сами западњаци уклонили суптилну вододелницу између та два архетипа.

И онда се прибегава банализацији. Уместо да Пад Нуменора буде слика и прилика пропасти Империје, [Толкиново дело отворено служи као полигон за еманципацију 12% популације САД](#) , који су као амерички црнци привилеговани у односу на све остале црнце овог света. Такође, представља плен алаве корпорације која је тенденциозно купила права на Толкина са намером да, по диктату воукизма, направи свог такмаца за велике успешне спектакле других платформи („Вештац“, „Игра престола“).

"Прстенови моћи" или како је "Амазон" пропрао политички некоректног Толкина

Пише: Тиосав Пурић

понедељак, 05 септембар 2022 13:12

